

Protokół

ze spotkania w sprawie ochrony jeziora Gardzkiego
Czarne, 30.09.2025 r. biuro Nadleśnictwa Czarne Człuchowskie

Uczestnicy spotkania – wg listy obecności /w załączeniu/.

Spotkanie otworzył **Pan Grzegorz Bąk** nadleśniczy Nadleśnictwa Czarne Człuchowskie. Przywitał zgromadzonych i przybliżył powód spotkania:

- cel informacyjny – przybliżenie stanu Jeziora Gardzkiego i otoczenia.
- cel konsultacyjny - ustalenie działań w kierunku ochrony jeziora i jego otuliny.

Krótko przedstawił charakterystykę Nadleśnictwa z wymienieniem m.in. obiektów ochrony przyrody oraz aktualne propozycje powołania nowego rezerwatu.

Pani Anita Skrzoska - Jarkowska /RDLP w Szczecinku/ moderowała dalszy przebieg spotkania. Przedstawiła zasady dyskusji i program. Spotkanie ma charakter informacyjno-konsultacyjny, którego tematem jest wniosek Stowarzyszenia Człuchowski Alarm dla Klimatu (CzAdK) o objęcie szczególną ochroną przyrodniczą i krajobrazową j. Gardzkiego gm. Debrzno, L-ctwo Buszkowo. Przedstawienie aktualnego stanu wiedzy o obiekcie i wyrażenie opinii szerokiego kręgu interesariuszy w celu ustalenia i usankcjonowania sposobów użytkowania i korzystania z jeziora i elementów ochrony.

Pani Katarzyna Grąbska /Człuchowski Alarm dla Klimatu/ przedstawiła prezentację o walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Wskazała na przypadki zagrożeń (zaśmiecanie, wjazd pojazdów do lasu, wypalanie roślinności, hałas i wycinka drzew). Przybliżyła ocenę ekologiczną wykonaną przez CzAdK ze wskazaniem ogólnych cech jeziora, wybranych gatunków flory cennych przyrodniczo. Omówiła przypuszczalne konsekwencje braku ochrony jeziora (zanieczyszczenie jeziora, niszczenie skarp poprzez pozyskanie drewna, jazdy quadami, emisja hałasu). Zaproponowała w ramach działań ochronnych ustawienie tablic informacyjnych, zorganizowanie miejsc postoju pojazdów w przypadku braku

Pani Aleksandra Wysocka /RDOŚ w Gdańsku/ przedstawiła krótką historię wniosku CzAdK o ustanowienie ochrony rezerwatowej wobec j. Gardzkiego. Podkreśliła, że forma ochrony przyrody rezerwatowa co do zasady wyklucza pełne turystyczne udostępnienie obiektu podlegającego ochronie. Sporządzona przez RDOŚ ekspertyza hydrobiologiczna nie potwierdziła jakoby j. Gardzkie było jeziorem lobeliowym. Mimo braku roślin wskaźnikowych dla jeziora lobeliowego lub ramienicowego zbiornik ma walory j. miękkowodnego i z uwagi na jego dobry stan zarekomendowano regulacje w zakresie turystycznym (m.in. sanitariaty), gospodarki leśnej (strefa buforowa – poza misę zlewni, ponad 50m). Sugestia RDOŚ: ustanowienie użytku ekologicznego z odpowiedzialnością administracyjną gminy i całkowitym

zakazem użytkowania turystycznego lub wdrożenie ustaleń ochronnych w uzgodnieniu zainteresowanych stron bez powoływania ustawowych form ochrony.

Pani **Anna Siegiel - Dopierała** /RDLP w Szczecinku/ podziękowała za liczną obecność zainteresowanych osób i instytucji. Podkreśliła, że RDLP w Szczecinku dąży do ochrony cennych przyrodniczo miejsc z jednoczesnymi działaniami zapewniającymi dostęp dla społeczeństwa.

Pan **Grzegorz Bąk** przedstawił zrealizowane działania Nadleśnictwa w kierunku ochrony i właściwego zagospodarowania otoczenia j. Gardzkiego.

- wyłączenie z użytkowania drzewostanów wokół jeziora z pozostawieniem okoliczności zachowania bezpieczeństwa;
- monitoring pod kątem szkodnictwa leśnego przez posterunek Straży Leśnej;
- monitoring przeciwpożarowy;
- zwrócenie się o pomoc do policji celem dodatkowego patrolowania i podejmowania interwencji w wyjątkowo trudnych przypadkach;
- ustawienie tablicy informacyjno-edukacyjnej;
- ustawienie znaków zakazu wjazdu do lasu z monitoringiem skuteczności skanalizowania ruchu turystycznego.

Zaapelował o podejmowanie wspólnych działań edukacyjnych, zmierzających do poprawy zachowań użytkowników jeziora, szczególnie pod względem turystycznym.

Dyskusja

Pan Bogusław Lonczak – wody jeziora nie pogorszyły się od ponad pięćdziesięciu lat. Być może zwiększyła się presja turystyczna. Zwrócił uwagę na osoby niepełnosprawne, potrzeby osób starszych. Rola edukacji i wdrażanie zasady zabierania śmieci ze sobą. Wskazał by nie stosować zakazów i sankcji.

Pan Artur Zasuwa /KŁ „Jeleń” Czarne/ – jezioro przez wiele lat było intensywnie użytkowane turystycznie. W tej chwili nie ma wcale więcej osób – przeciwnie nie zaobserwowałem nikogo nad jeziorem. Nie można ograniczać dostępu do jeziora, natomiast leśnicy, wędkarze, myśliwi nigdy nie przechodzą obojętnie wobec przypadków zaśmiecania czy dewastacji. Odniósł się do wypowiedzi Pani K. Grąbskiej, która jego zdaniem w sposób nadmierny przedstawiła zagrożenia i że on nie zauważa tak dużej skali problemów.

Pan Krzysztof Przygodzki /KŁ „Jeleń” Czarne/ – obserwuję tylko czasowe wzmożenie ruchu kołowego w okresie letnim. Ograniczenie wjazdów to dla łowiectwa zagrożenie istotnych szkód łowieckich.

Pan Marcin Kuchta (CzAdK) – nie mamy intencji działania oportunistycznego. Chcemy skorzystać z dyskusji, nie chcemy „przerzucać się ustawami”, chcemy ustalić co możemy dać

od siebie. Zapytał jakie działania może podjąć Stowarzyszenie dla zwiększenia ochrony (np. zbiórka na zakup fotokamery do monitoringu). Co my możemy zrobić?

Pan Jerzy Wróż /PZW Okręg Słupsk/ – największy bałagan robią turyści – nie wędkarze. Samochód wiozący narybek trzy razy w roku waży 12t – nie można ograniczyć dojazdu do jeziora do celów gospodarki wędkarskiej. Od 1.01.2026 r. wycofujemy zgodę na pływanie łodziami po jeziorze.

Pani Aleksandra Wysocka w kontekście zaśmiecania zapytała czy starostwo zadbało o sprawę zbierania śmieci znad jeziora? Czy podjęło współpracę z Nadleśnictwem? Podała j. Bardze Wielkie (N. Człuchów) jako przykład współpracy.

Pani Anita Skrzoska - Jarkowska ukierunkowała dyskusję z prośbą o formułowanie potrzeb interesariuszy, a strategię pozostawić do wdrożenia Nadleśnictwu.

Pan Andrzej Dunaj /Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie/ omówił działania posterunku Straży Leśnej (upomnienia, 27 interwencji w 2025 roku, ustawiono 2 tablice informacyjne i 4 tablice zakazu wjazdu pojazdów spalinowych). Przedstawił ilość nałożonych kar – mandatów za wjazd do lasu i palenie ognisk. Działanie prewencyjne Straży Leśnej.

Pani Agnieszka Beńko /Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie/ – teren jest objęty programem LP „Zanocuj w lesie”. Program ten jest usankcjonowany regulaminem dostępnym m.in. na stronie internetowej Nadleśnictwa. Pomysł ustawiania kontenerów czy pojemników na śmieci nie sprawdził się w latach poprzednich (wywożenie odpadów gabarytowych), a także ograniczenia związane z zagrożeniami rozprzestrzenieniem afrykańskiego pomoru świń ASF. Zaapelowała o zgłaszanie przypadków wykroczeń do odpowiednich służb – policji, pani leśniczy Leśnictwa Buszkowo, posterunku Straży Leśnej.

Pan Zbigniew Strzelczak /Rada Miejska w Czarnem/ – jesteśmy za utrzymaniem status quo tego jeziora poprzez zwiększoną ochronę z pełnym użytkowaniem tego jeziora. Deklaruję, że gmina wesprze finansowo odbieranie śmieci znad jeziora.

Pan Kamil Siembab /PWO PTTK w Wałczu/ – trudno jest odbierać społeczeństwu dostęp pod kątem turystycznym miejsca, które przez tyle lat w ten sposób funkcjonowało. Można zastanowić się nad zagospodarowaniem turystycznym. Od drogi asfaltowej powiatowej jest około 1km. Jestem przeciwny użytkowaniu crossowemu i offroad lecz jest potrzeba zagospodarowania ze strony gmin i nadleśnictwa dla skanalizowania ruchu turystycznego (dojazdów i miejsc parkowania oraz usuwania śmieci). Można skorzystać z doświadczeń PTTK i LGD w Debrznie w celu użytkowania turystycznego i poznawania przyrody przez obcowanie z nią.

Pan Marcin Krakowiak /Rada Gminy Debrzno, Sołtys wsi Cieźnie/ – dziękuję za merytoryczną dyskusję. Brakuje informacji o tym co można, a czego nie można wobec

przebywania w lesie (ustawa o lasach). Jezioro poza sezonem jest użytkowane przez wędkarzy. Nie ma wyznaczonych miejsc do parkowania aut. Proponuję ustanowienie 2 punktów postoju pojazdów pod kątem wędkarzy. Będę namawiał urzędników gminy do znalezienia środków na zagospodarowanie terenu wokół jeziora.

Pan Grzegorz Bąk – budowa dróg dojazdowych jak i miejsc postoju pojazdów to duży koszt dla nadleśnictwa. Ustawiliśmy na tą chwilę tablice i będziemy informować oraz monitorować aktualny sposób ruchu pojazdów. Wymagania związane z udostępnieniem dróg do ruchu kołowego mogą być trudne do spełnienia dla tego otoczenia m.in. z uwagi na ukształtowanie terenu.

Pani Dominika Faryno – Kuś /Urząd Miasta Debrzno/ - większość z osób potrzebuje informacji, bo ludzie nie wiedzą o zakazach obowiązujących w lasach.

Pani Katarzyna Grąbska - podziękowała jak wnioskodawca za zwiększenie działań Nadleśnictwa i za zorganizowanie spotkania w tak szerokim gremium.

Pani Anna Siegiel - Dopierała – podziękowała za deklaracje zaangażowania się i współpracy (gminy, PTTK) i tworzenie montażu finansowych. Zachęciła do współpracy z RDLP w Szczecinku i Nadleśnictwem Czarne Człuchowskie.

Wnioski i podsumowanie /przedstawiła Pani Anita Skrzoska – Jarkowska/:

1. opracowanie i opublikowanie zasad korzystania turystycznego j. Gardzkiego;
2. utrzymanie kontroli straży leśnej;
3. prowadzenie edukacji przyrodniczo-leśnej i turystycznej;
4. wyłączenie całych pododz. leśnych wokół jeziora z użytkowania;
5. ustawienie tablic informacyjno-promocyjnych;
6. „Zanocuj w lesie” - monitorowanie programu;
7. organizacja wywozu śmieci przy współudziale gmin;
8. wzmożenie współpracy PZW i gmin;
9. okresowe udostępnienie dróg;
10. inicjowanie programów dofinansowywanych ze środków zewnętrznych (norweskich) /możliwe przy współpracy m.in. RDLP w Szczecinku z uzyskaniem wkładu własnego przez beneficjenta/.

Protokołował: Błażej Chmielewski /Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie/

INŻYNIER NADZORU

Błażej Chmielewski

NADLEŚNICZY
Nadleśnictwa
Czarne Człuchowskie
Grzegorz Bąk